

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 2Nt/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721010576
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vorčáková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5721010576.8

Uznesenie

Okresný súd Martin v konaní pred senátom zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Vorčákovovej a prísediacich Jarmily Ďuranovej a Mgr. et. Mgr. Ivety Gallovej, PhD., vo veci T. W., nar. XX.XX.XXXX v H.Ž., trvale bytom P., L. XXXX/XX, prechodne bytom B. L. XXX, Q., H., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, na verejnom zasadnutí konanom v Martine dňa 01.03.2022 rozhodujúc o návrhu pacienta na upustenie od ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou, takto

rozhodol:

Podľa § 447 ods. 1 Trestného poriadku návrh pacienta T. W., nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom P., L. XXXX/XX, prechodne bytom B. L. XXX, Q., H., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, na zmenu ochranného psychiatrického liečenia uloženého mu uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13Nt/72/2018 zo dňa 07.08.2018, právoplatným dňa 07.08.2018 ambulantnou formou, následne zmeneným uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 2Nt/25/2019 zo dňa 13.08.2020, právoplatným dňa 13.08.2021 na formu ústavnú, zamietá.

odôvodnenie:

Dňa 08.06.2021 bol Okresnému súdu Martin doručený návrh T. W. o zrušenie ústavnej liečby. Vo svojej žiadosti ako dôvod uviedol, že v zákonom stanovenej lehote liečba vykonaná nebola a od nástupu trestu odňatia slobody dňa 30.07.2020 užíva lieky každý deň pod dozorom lekára a pracovníkov ústav. Na základe uvedeného má za to, že ústavná liečba je nedôvodná a nezákonná. Na verejnom zasadnutí dňa 05.10.2021 T. W. uviedol, že došlo k omylu z jeho strany a svojím podaním nechce zrušiť liečbu, ale len zmeniť jej formu, a to z ústavnej na ambulantnú.

Zo šetrenia súdu o doterajšom výkone ochranného psychiatrického liečenia ústavnou formou u T. W., ktoré súd oboznámil na verejnom zasadnutí, konkrétne z oboznámených výsledkov šetrení (zo spisu 2Nt/31/2021 - návrh na zrušenie ústavnej liečby, správu z psychiatrického vyšetrenia, správy ÚVTOS, hodnotenie ÚVTOS; z pripojeného spisu OS Martin sp. zn. 13Nt/72/2018 - uznesenie zo dňa 07.08.2018, oznámenie MUDr. C.; z pripojeného spisu OS Martin sp. zn. 2Nt/25/2019 - návrh MUDr. C. zo dňa 23.04.2019, príkaz, zápisnicu z VZ zo 25.02.2020, správy od sestry, zápisnicu z VZ z 13.08.2020, uznesenie o zmene liečby z 13.08.2020) súd zistil, že menovanému bolo uznesením Okresného súdu Martin sp. zn. 13Nt/72/2018 zo dňa 07.08.2018, uložené ochranné psychiatrické liečenia ambulantnou formou, ktoré bolo uznesením Okresného súdu Martin č. k. 2Nt/25/2019-75 zo dňa 13.08.2020 zmenené na ochranné psychiatrické liečenie ústavnou formou. Nariadenú liečbu menovaný doposiaľ nezačal vykonávať, nakoľko koniec trestu má vyznačený na deň 30.07.2022 a termín nástupu na liečenie určí Nemocnica pre obvinených a odsúdených a ÚVTOS Trenčín podľa kapacitných možností.

T. W. na verejnom zasadnutí vyhlásil, že chodieval na ambulantnú liečbu a chce dodržiavať túto liečbu, ktorá mu plne vyhovovala, mohol sa venovať rodine, svojej práci. Na otázky predsedníčky senátu menovaný uviedol, že berie stále tie isté lieky Depakin, dávkovanie mu bolo upravované - zvýšené, lekárka mu nepovedala, prečo mu zvyšuje dávku. Už dlhšie rozmýšľal o inej doktorke, tak hľadali inú lekárku, nakoľko mu liečba nevyhovovala. Lekára, ktorého mu vybavila sestra, nenavštívil, lebo vypukla

korona, dokonca bol aj v nemocnici. Mal záujem pokračovať v liečbe a plne si to uvedomuje. Čo sa týka alkoholu, tak menovaný nevie, prečo pil, človek si za tie dva roky uvedomí, kde spravil chybu - že neužíval tabletky a dal si pivo, ale nikdy nepožíval tabletky s pivom dokopy, ani s tým nemal nikdy problém. T. W. vo svojom konečnom návrhu viedol, že bol by rád za ambulantnú liečbu.

Prokurátor okresnej prokuratúry na verejnom zasadnutí skonštatoval, že po vykonanom dokazovaní nemá ten názor, že by tu boli dôvody na zmenu liečby, kde predovšetkým poukázal na vyjadrenia ošetrojúceho lekára v ÚVTOS a taktiež na vyjadrenie znalca MUDr. O., ktorý taktiež stanovil, že výkon trestu nemôže nahradiť ústavnú liečbu. Z tohto hľadiska, keďže odsúdený reálne nezačal počas výkonu trestu vykonávať riadnu ústavnú liečbu, nemá za to, že by boli splnené podmienky na zmenu jeho liečby, keďže sa domnieva, že jeho stav nemožno označiť za stabilizovaný a rovnako aj vo výpovedi odsúdeného na verejnom zasadnutí podľa jeho názoru badať nekritickosť vo vzťahu k alkoholu a k liečbe, resp. dodržiavaniu podmienok liečby. Z toho dôvodu navrhol žiadosť zamietnuť.

Podľa § 446 ods. 1 Tr. poriadku : „O zmene spôsobu výkonu ochranného liečenia rozhoduje na návrh prokurátora, obvineného, jeho zákonného zástupcu, osoby, ktorá by mohla za obvineného v jeho prospech podať odvolanie, alebo ak obvinený medzitým nastúpil alebo absolvoval uloženú odvykaciu alebo inú liečbu v niektorom zdravotníckom zariadení, na návrh ošetrojúceho lekára alebo aj bez takého návrhu súd, v ktorého obvode je liečebné zariadenie, v ktorom sa ochranné liečenie vykonáva, na verejnom zasadnutí; predtým musí byť odsúdený vyslúchnutý.“

Podľa § 406 ods. Tr. poriadku, rozhodnutia súvisiace s výkonom trestov a ochranných opatrení robí, ak nie je ďalej ustanovené inak, súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

Zo správy riaditeľa ÚVTOS Dubnica nad Váhom zo dňa 17.12.2021 vyplýva, že do výkonu väzby bol T. W. predvedený dňa 01.08.2020 do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Žilina. Správanie a vystupovanie menovaného bolo v súlade so zásadami slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádzal do kontaktu. Nariadenia a pokyny príslušníkov rešpektoval a plnil bez pripomienok. Dňa 26.01.2021 bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Po absolvovaní nástupného oddielu, kde sa oboznámil s ústavným poriadkom a časovým rozvrhom dňa, bol umiestnený do kolektívu odsúdených s diferenciačnou skupinou „C“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave prebehla bez problémov. Správanie k personálu má formálne slušné, v rozhovoroch je menej úprimný, nedôverčivý. V skupine odsúdených konfliktné situácie a vzťahové problémy nevyvoláva. K užívaniu alkoholu sa priznáva, ale zároveň tvrdí, že nepil veľa ani často, v konzumácii alkoholu problém nevidí, škodlivosť jeho nadužívania si neuvedomuje. K spáchanej trestnej činnosti zastáva nekritický postoj. Za svoje konanie odmieta prebrať zodpovednosť a stavia sa do pozície obete. Nekritický postoj odsúdeného k trestnej činnosti vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej a psychologickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov. Do pracovného procesu zaradený nie je zo zdravotných dôvodov.

V odbornom vyjadrení č. 86/2021 zo dňa 14.11.2021, MUDr. U. O. uvádza, že zo stanoviska lekára ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplýva, že pacient W. je v sledovaní ústavnej psychiatričky pre Bipolárnu a afektívnu poruchu a poruchy psychiky a správania zapríčinené užívaním alkoholu sy. závislosti. Pravidelne absolvuje doporučené psychiatrické kontroly a užíva predpísanú liečbu. Ako vyplýva s priložených psychiatrických nálezov (MUDr. B. P.) menovaný bol psychiatricky vyšetrený dňa 03.06.2021 (eutýmny, asuicídny, apsyhotický) a dňa 22.09.2021 (dysforicky ľahko ladený, asuicídny, apsyhotický). Dg. záver: Bipolárna afektívna porucha, bližšie neurčená F 31.9., F 10.2 Sy. Závislosti od alkoholu. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam, aktuálnemu psychickému stavu, znalec konštatoval, že možno menovanému zmeniť OL psychiatrickú ústavnou formou na formu ambulantnú.

Zo správy lekárky npor. MUDr. O. O. P. (č.I.25) vyplýva, že T. W. je v sledovaní ústavnej psychiatričky pre bipolárnu afektívnu poruchu a poruchu psychiky a správania zapríčinenú užívaním alkoholu - syndróm závislosti. Pred výkonom trestu bol 7 rokov sledovaný a liečený na psychiatrickej ambulancii Martine. Pravidelne absolvuje doporučené psychiatrické kontroly a užíva predpísanú liečbu, pričom s menovaným nie sú vykonávané žiadne procedúry. Vo všeobecnej rovine k uvedenému možno konštatovať, že odsúdený je v rámci výkonu trestu odňatia slobody vo vynútenej abstinencii, ktorá nenahrádza akúkoľvek súdom určenú ústavnú alebo ambulantnú liečbu.

Z pripojeného spisu 2Nt/25/2019 súd zistil, že návrh na zmenu liečby z formy ambulantnej na formu ústavnú podala MUDr. C. , a to z dôvodu, že T. W. nedodržiaval liečbu, nedostavoval sa dobrovoľne a porušoval podmienky liečby, najmä tým, že požíval alkoholické nápoje, čo u neho spôsobovalo nepredvídateľné konanie. Tieto skutočnosti potvrdila aj sestra menovaného. Zároveň je z tohto spisu zrejmé, že T. W. má nekritický postoj k svojmu ochoreniu ako aj k užívaniu alkoholických nápojov. Je pravda , že už v minulosti nastúpil na ústavnú liečbu, túto však predčasne ukončil na svoju žiadosť, čo aj sám potvrdil.

S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti a vychádzajúc z citovaného zákonného ustanovenia súd dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené podmienky na zmenu liečby z formy ústavnej na formu ambulantnú, nakoľko ako vyplýva aj zo správy riaditeľa ÚVTOS Sučany „K užívaniu alkoholu sa priznáva, ale zároveň tvrdí, že nepil veľa ani často, v konzumácii alkoholu problém nevidí, škodlivosť jeho nadužívania si neuvedomuje. K spáchanej trestnej činnosti zastáva nekritický postoj. Za svoje konanie odmieta prebrať zodpovednosť a stavia sa do pozície obeť.“ Taktiež súd zohľadnil vyjadrenie ošetrojúcej lekárky, ktorá potvrdila, že s menovaným nie sú vykonávané žiadne procedúry, je v sledovaní, avšak toto pozostáva len z potreby predpisania liekov. Pritom hlavným účelom ochranného liečenia je terapeutické pôsobenie na osoby, ktoré sa dopustili trestného činu alebo činu inak trestného a zabezpečuje sa prostredníctvom režimu, špeciálnych reedukačných, psychiatrických a resocializačných prostriedkov, pedagogických a psychologických metód. Účelom liečby je teda pôsobiť na tieto osoby prostredníctvom pozitívnych dosahov poskytnutého lekárskeho alebo psychologického liečenia na ich ďalší život. Nakoľko s menovaným teda žiadne procedúry nie sú vykonávané, nie je možné stanoviť, že samotná nútená abstinencia v prostredí výkonnou trestu a branie liekov postačuje na to, aby si menovaný uvedomil akou chorobou trpí, získal kritický postoj k užívaniu alkoholických nápojov a viedol po prepustení z výkonu trestu riadny život dodržiujúc liečbu, ktorú má stanovenú, a to aj napriek tomu, že MUDr. U. O. vo svojom odbornom vyjadrení uviedol, že je možné liečbu zmeniť. Súd pritom zohľadnil tak vyjadrenie ošetrojúcej lekárky ako aj správanie menovaného pred nástupom na výkon trestu odňatia slobody, kedy liečbu nedodržiaval a nemá kritický postoj k svojmu správaniu. Je preto nevyhnutné, aby absolvoval celú ústavnú liečbu, ktorá mu bola stanovená a až na základe vyjadrenia lekára, ktorý ho bude ošetrovať a následne uvedie, že liečba splnila svoj účel, nie je možná jej zmena na formu ambulantnú.

Vzhľadom na vyššie uvedené, preto súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3-ch pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.